

KAAKKOIS-SUOMI SAI KESÄLLÄ ENSIMMÄISET LUOMUKERUUALUEENSA

24.09.2020 09:05

Kaakkois-Suomen sertifioitu luomukeruualue kasvoi kesän aikana nolasta lähes 300 hehtaariin. Jo ensimmäisenä kesänä luomukeruualueilta on korjattu muun muassa kuusenkerkkiä. Luomuluonnontuotteiden kysyntä lisääntyy Suomessa ja maailmalla.

Kaakkois-Suomen luomukeruualueet sijaitsevat Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän ja kahden yksityisen maanomistajan mailla. Myös Lappeenrannan kaupunki ja seurakuntayhtymä ovat sitoutuneet sertifioimaan osan talousmetsistään luomukeruualueeksi.

Luomusertifikaatilla on suuri merkitys luonnontuotealalla, sillä luomun kysyntä lisääntyy myös keruutuotteissa. Kaskein Marjan toimitusjohtaja **Pekka Koivisto** arvioi, että kysynnän kasvu on kymmeniä prosentteja vuositasolla.

– Esimerkiksi meidän omat puolukka- ja mustikkatuotteet ovat luomua, ja jatkojalosteena luomua menee myös vientiin. Maailmalla luomusertifikaatin merkitys on vielä selkeämpi kuin kotimaassa, se on enemmän vaatimus kuin toive etenkin Aasiassa, Yhdysvalloissa ja Saksassa, Koivisto toteaa.

Kaakkois-Suomen luomukeruualueiden sertifiointiprosessia koordinoi Metsäkeskuksen Töitä luonnosta -hanke, joka myös koulutti lähes 50 henkilöä luomuluonnontuotteiden kerääjiksi. Yritysneuvoja **Arto Pulkkinen** Metsäkeskuksesta kertoo, että kesän aikana luomusertifioituilta alueilta kerättiin noin 2 200 kiloa kuusenkerkkiä sekä muita luomuluonnontuotteita, kuten koivun ja vadelman lehtiä, nokkosta ja mesiangervoa.

Myös jokamiehenoikeudella poimittavat luonnontuotteet kuten marjat ja sienet ovat luomua, jos luomuvalvontaan rekisteröitynyt toimija kerää ne sertifioitulta luomukeruualueelta. Luomukeruun antimista valmistetut tuotteet menevät pääosiin vientimarkkinoille.

Luomusertifiointi ei estä metsän talouskäyttöä

Metsän sertifiointi luomukeruualueeksi ei estä sen talouskäyttöä, mutta asettaa sille muutamia rajoituksia. Arto Pulkkinen toteaa, että esimerkiksi ureaa ei saa käyttää juurikäävän torjumiseksi kuusen- ja männynkannoista; sen sijaan harmaaorvakkasieni on sallittu.

– Lannoitteista sallittuja ovat muun muassa käsittelemätön puutuhka ja osa boorilannoitteista. Sen sijaan tukkimiehentäitä vastaan kemiallisesti käsitellyt taimet eivät kuulu luomuun. Kielletyillä aineilla käsitelty metsäkuvio palautuu kolmen vuoden karenssin jälkeen luomuun, hän jatkaa.

Viime vuonna Suomessa oli luomukeruu-alaa yhteensä 4,6 miljoonaa hehtaaria. Valtaosa maamme luomukeruu-alasta sijaitsee valtion mailla pohjoisessa Suomessa; Lapissa, Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Luonnontuoteala toivoo lisää luomukeruualueita

Kaskein Marja Pekka Koivisto pitää Kaakkois-Suomeen saatuja ensimmäisiä luomukeruualueita hyvänä avauksena. Hän näkee luomukeruuun laajenemisen etelään tervetulleena kehityksenä: sen myötä esimerkiksi kuljetusmatkat lyhenevät ja satokausi pitenee, kun keruuta pystyy porrastamaan maan etelä- ja pohjoisosan kasvukauden mukaan.

Koivisto kertoo, että viime kesänä Kaakon luomukeruualueilta kerättiin vain villiyrtejä, koska marjojen keruun organisointi olisi ollut vaativaa. Hänen mukaansa näyttää siltä, että villiyrteiden kysyntä lisääntyy ensi vuonna.

– Toivottavasti Kaakon luomukeruu-ala laajenee niin, että myös marjojen keruun organisointi olisi helpompaa. Ilman muuta mieluusti ostaisimme tuotteita enemmänkin omalta alueelta, Koivisto huomauttaa.

Luomukeruu voi tuoda talous- tai imagohyötyä

Arto Pulkkinen arvioi, että sertifiointin kustannusten takia metsänomistajalla on yleensä oltava mielessä jokin taloudellinen hyöty, jotta hän sertifioiduun luomukeruualueeksi.

– Yksityisillä metsänomistajilla voi olla suunnitteilla luonnontuotebisnes, kun he vievät metsän luomuun. Esimerkiksi kaupungit voivat saada luomusta imagohyötyä ja edistää matkailualan yrittäjyyttä, Pulkkinen taustoittaa.

Metsänomistaja voi nykyään ilmoittaa Metsä.fi-palvelussa halukkuutensa sertifioida metsänsä luomukeruualueeksi. Arto Pulkkinen toteaa, että sertifioidun alueen on yleensä syytä olla yksittäistä pientä metsää laajempi, jotta sille kannattaa tehdä luomuselvitys.

– Metsänomistaja voi tehdä selvityksen itse tai teettää sen ulkopuolisella selvittäjällä, joka laskuttaa työstä, hän tarkentaa.

Luomuselvitys todentaa, että sertifioiduun alueeseen vastaa luomukeruualueen vaatimuksia. Selvittäjän työn lisäksi tarvitaan ELY-keskuksen tekemä luomutarkastus, joka on uusittava vuosittain.

Lisätietoja:

yrittäjä Arto Pulkkinen, Metsäkeskus, arto.pulkkinen@metsakeskus.fi, puh. 050 595 0365
toimitusjohtaja Pekka Koivisto, Kaskein Marja Oy, pekka.koivisto@kaskein.fi, puh. 0500 656 728

Tämä tiedote on toteutettu Luomu lentoon Kaakkois-Suomessa -hankkeessa, jota toteuttavat Pro Luomu ry ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk. Hanketta rahoittaa Kaakkois-Suomen ELY-keskus Euroopan maaseuturahastosta.